RIKS REVISIONEN

Datum: 2026-10-29
Diarienummer: 2025/0791
RiR 2026:28

Statens lärarlönesatsningar – ett lyft för lönerna, men inte för yrket

Bilaga 1. Metodbeskrivning

Innehåll

1	Kvantitativ studie	3
2	Dokumentstudier	3
3	Intervjuer med medarbetare och chefer på Skolverket	4
4	Intervjuer med företrädare för skolhuvudmän	4
5	Enkät till skolhuvudmän	5

1 Kvantitativ studie

Våra bedömningar av Karriärstegsreformens och Lärarlönelyftets måluppfyllelse baseras huvudsakligen på en kvantitativ studie som bygger på SCB:s data (lönestrukturstatistiken och lärarregistret) och uppgifter från Skolverket (lärarlegitimationsregistret och individuppgifter från handläggningssystemet över vilka som har tagit del av lärarlönesatsningarna samt vissa uppgifter på skolenhetsnivå från Skolverkets statistikdatabas). Vi har analyserat tidsperioden 2008–2024 för att kunna göra jämförelser med perioden före införandet av Karriärstegsreformen och Lärarlönelyftet.

Se bilaga 2 för mer detaljerad beskrivning av den kvantitativa studiens metod och resultat.

2 Dokumentstudier

Bedömningen av regeringens styrning och uppföljning bygger huvudsakligen på dokumentstudier. Vi har gått igenom förarbeten och förordningar som är kopplade till statsbidragen för karriärtjänster och Lärarlönelyftet samt remissvar från ett urval av aktörer. Vi har även granskat berörda myndigheters instruktioner, regleringsbrev och årsredovisningar samt de nationella uppföljningar och utvärderingar av satsningarna som hittills gjorts. Därutöver har vi tagit del av interna promemorior vid ett besök på Utbildningsdepartementet och inhämtat viss information från Utbildningsdepartementet genom skriftliga frågor i april 2026.

Bedömningen av Skolverkets arbete baseras på dokumentstudier och intervjuer. Syftet med dokumentstudierna är att granska hur myndighetens handläggning och kontroll är utformad i förhållande till villkor som är centrala för satsningarnas måluppfyllelse, om interna styrdokument och arbetsprocesser ger förutsättningar för korrekta beslut och om efterkontroller grundas på en ändamålsenlig riskanalys.
Vi har analyserat följande dokumentation från Skolverket:

1. dokumentation avseende rekvisition av statsbidragen:
    - bidragsplaner (handläggningsstöd)
    - processkartor, instruktioner och rutiner för rekvisition
    - föreskrifter
    - Skolverkets egna ställningstaganden och bedömningsstöd
2. dokumentation avseende verksamheten med efterkontroller:
    - processbeskrivning och processkartor
    - underlaget för riskanalys
    - sammanställningen av genomförda kontroller
    - utvärderingar av genomförda kontroller

3. Skolverkets uppföljningar och utvärderingar av dessa statsbidrag samt verksamhetsplan för planerade uppföljningar
4. Skolverkets information till huvudmännen om rekvisition på myndighetens webbplats
5. övrig redovisning som berör dessa statsbidrag.

3 Intervjuer med medarbetare och chefer på Skolverket

På Skolverket har vi genomfört semistrukturerade intervjuer med handläggare och teamledare för de båda statsbidragen samt med medarbetare som arbetar med framtagandet av bidragsramar och tekniska stöd för handläggning och kontroll. Vi har även intervjuat verksamhetskontroller, utredare på kontrollteamet, medarbetare och chefen på enheten för insatsutvärdering, samt ledningen för enheten som är ansvarig för statsbidragen. Intervjuerna genomfördes på plats på Skolverket och digitalt via Teams under perioden november–december 2025 och i mars 2026. Intervjuerna spelades in efter samtycke från de intervjuade och sammanfattades därefter i minnesanteckningar. Ljudinspelningarna raderades efter att minnesanteckningarna hade färdigställts. Minnesanteckningarna finns arkiverade i granskningens akt.

4 Intervjuer med företrädare för skolhuvudmän

För att få underlag för bedömningen av regeringens utformning av bidragen och Skolverkets tillämpning av regelverket har vi genomfört semistrukturerade intervjuer med representanter för 18 skolhuvudmän. Intervjuerna fokuserade på huvudmännens fördelning av statsbidragen, bidragens hantering i den ordinarie lönerevisionen och rekvisitionen av bidragen från Skolverket. I de flesta fall intervjuade vi skolchefer, men hos mindre huvudmän även rektorer. Vid de flesta intervjuer medverkade 2–3 representanter för skolhuvudmannen med olika befattningar.

Skolhuvudmän valdes ut genom ett stratifierat slumpmässigt urval med hänsyn till huvudmannaskap (kommunalt eller enskilt) och storlek (antalet elever). Storleken beaktades indirekt genom det antal förstelärartjänster som Skolverket hade beräknat för respektive huvudman 2025. Intervjuerna ägde rum digitalt via Teams eller på plats hos huvudman under perioden november 2025–februari 2026. Majoriteten av intervjuerna spelades in efter samtycke från de intervjuade och sammanfattades därefter i minnesanteckningar. Ljudinspelningarna raderades efter att minnesanteckningarna hade färdigställts. Minnesanteckningarna finns arkiverade i granskningens akt.

5 Enkät till skolhuvudmän

För att komplettera den kvantitativa analysen och intervjuerna skickade vi även en enkät till skolhuvudmän. Enkäten innehöll bland annat frågor om huvudmännens tolkning och implementering av vissa statsbidragsvillkor, fördelningen av bidragen mellan skolor och lärare, hanteringen av bidragen inom den ordinarie lönerevisionen och huvudmännens egna satsningar på lärarlöner. Några få frågor riktades även till skolhuvudmän som hade tilldelats en bidragsram för bidragsåret 2024/2025 men som inte rekvirerat några medel från Skolverket.

Enkätfrågorna testades före utskicket av ett par skolhuvudmän och ett antal medarbetare på Riksrevisionen. Enkäten distribuerades till skolhuvudmän (skolchefer) under perioden 25 februari 2026–19 mars 2026 via Webropol. Enkäten skickades till samtliga skolhuvudmän som under bidragsåret 2024/2025 hade tilldelats en bidragsram för minst en av satsningarna (totalt 953 huvudmän). Vi fick huvudmännens kontaktuppgifter från Skolverket, och vi kompletterade dem vid behov genom sökningar på huvudmännens webbplatser. En större skolkoncern med flera juridiska huvudmän, där bidragen hanteras på samma sätt, lämnade ett gemensamt enkätsvar.

Det första utskicket kompletterades med tre påminnelser som skickades ut till huvudmän som inte hade svarat på enkäten. Totalt inkom 462 svar, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 50 procent.

Enkätmissivet, enkäten och en sammanställning av svaren på aggregerad nivå finns arkiverade i granskningens akt (Enkät till skolhuvudmän, dnr 2025/0791–125).